

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD

YÖNETİM KURULU BAŞKANI

ÖMER SABANCI'NIN

MESİAD KONUŞMASI

**15 Ocak 2007
Mersin**

TÜSİAD AVRUPA SANAYİ VE İŞVERENLER KONFEDERASYONLARI BİRLİĞİ (UNICE) ÜYESİDİR.

İstanbul : Meşrutiyet Cad. No: 74 Tepebaşı 34420 İstanbul - Türkiye
Ankara : İnan Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara - Türkiye
Brüksel : 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C. : 1250 24th Street, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin : Mörkisches Ufer, 28 10179 Berlin-Mitte - Germany
Paris : 12, Rue Godot de Mauroy 75009 Paris - France

Tel: (90-212) 249 19 29
Tel: (90-312) 468 10 11
Tel: (32-2) 736 40 47
Tel: (1-202) 776 77 70
Tel: (49-30) 28 878 6300
Tel: (33-1) 426 516 40

Faks: (90-212) 249 13 50
Faks: (90-312) 428 86 76
Faks: (32-2) 736 39 93
Faks: (1-202) 776 77 71
Faks: (49-30) 28 878 6399
Faks: (33-1) 426 516 99

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad-us.org
e-mail: info@tusiad-de.org
e-mail: satan@tusiad.org

web: www.tusiad.org

Sayın konuklar, değerli basın mensupları,

TÜSİAD adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. Mersin Sanayici ve İşadamları Derneği'nin davetlisi olarak sizlere hitap etmekten mutluluk duyuyorum. Başkan Mustafa Güler'in şahsında hepinize teşekkür ederim.

Bildiğiniz gibi, 10 yılı aşkın bir süredir, Anadolu'daki gönüllü ve bağımsız sanayici ve işadamları dernekleri, ulusal ve bölgesel sorunlara çözüm aramak üzere birlikte faaliyet gösteriyorlar. Son iki yılda da Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu TÜRKONFED ve bu konfederasyonu oluşturan federasyonlar kuruldu.

Söz konusu federasyonlardan biri, kuruculuğunda MESİAD'ın öncülük yaptığı, Doğu Akdeniz Sanayici ve İşadamları Dernekleri Federasyonu DASİFED. Biliyorsunuz DASİFED'e biz de kısa süre önce üye olduk.

MESİAD bu süreci en başından beri yakından takip eden derneklerimizden biriydi. Konfederasyonlaşma çalışmalarının ardından Doğu Akdeniz Sanayici ve İşadamları Dernekleri Federasyonu'nun kuruluşuna öncülük yaparak ve bu federasyonun da TÜRKONFED'e katılması sürecinde yer alarak hareketimize güç verdi. Bu nedenle sizlere bir kez daha teşekkür ediyorum.

Bugün sizlerle, AB ve ekonomi konularında bazı görüş ve düşüncelerimizi paylaşmak istiyorum. Bilindiği gibi, Avrupa Birliği'ne tam üyelik müzakerelerinde sekiz başlığın askıya alınması yönündeki Komisyon tavsiye kararı, Aralık 2006'da yapılan AB Liderler Zirvesi'nde onaylanmıştır.

Bu kararla, Avrupa Birliği adil olmayan bir yaklaşımda bulunmuştur. AB içinde bir grup ülke, verdikleri sözlerin arkasında durma iradesini gösterememiş ve geçmişte yaptıkları hataları örtbas etmeye çalışmışlardır. Avrupa Birliği, Kıbrıs sorununun çözümünü güçleştiren adımı, Annan Planı iki toplumda referanduma sunulmadan önce Güney Kıbrıs'a üyelik garantisi vererek atmıştır. Ardından, Kuzey Kıbrıs'ta izolasyonun kaldırılması sözünü vermiş ve tutmamıştır. Sonunda, Kıbrıs'taki çözümsüzlükle yakından ilgili olan limanlar sorununun arkasına gizlenen birkaç AB ülkesinin, süreci yavaşlatma veya yönünü değiştirme politikalarına teslim olmuştur.

Bizim için önemli olan sürecin devam etmesidir. En az sekiz-on yıllık bir süreçten söz ediyorsak, bu krizin bu süreçteki ne ilk ne de son kriz olmadığını, olmayacağını bilmeliyiz. Dönemsel etkilerle ortaya çıkan bu tür krizler daha önce defalarca olduğu gibi, bu kez de çözüme kavuşturulabilir. Yeter ki inisiyatifi ele alalım, aktif bir biçimde çözümü arayalım. Türkiye'nin tam üyeliğinin, hem tek tek ülkeler, hem de Birlik bazında AB'nin ekonomisini, sosyal hayatını, huzur ve güvenliğini ve siyasal istikrarını geliştireceğini, bıkmadan, usanmadan anlatalım.

“AB bizi istemiyorsa, neden ısrarla AB'ye girmeye çalışıyoruz” diyenlere şunu hatırlatmak istiyorum. Bugün, bazı Avrupalı politikacıların kısa vadeli çıkarları, özellikle Almanya-Fransa ekseninde bize karşı bir direnç yaratıyor olabilir. Ama bu dönemsel direncin ötesinde şu gerçekleri AB'nin göremediğini sanmayalım:

- 1) Avrupa iş dünyasının Türkiye'de önemli yatırımları var ve bunlar her geçen gün artıyor. Avrupalı iş adamı Türkiye'nin genç, canlı, hızla yükselen ve jeostratejik

pozisyonu olan bir pazar olduğunun farkında. Bu yüzden de Türkiye'nin AB üyeliğini güçlü biçimde destekliyor.

- 2) Türkiye'nin, hızla gelişen bir pazar olarak Gümrük Birliği içinde yer alması, Avrupa'nın büyük ekonomilerinde ciddi istihdam yaratmış durumda ve yaratmaya da devam edecek.
- 3) Dünyanın hızlı gelişen stratejik sektörlerinde, enerjide, bilişim, finans ve telekomünikasyonda Türkiye cazip bir ülke konumunda.
- 4) Avrupa'nın Rusya dışındaki alternatif enerji kaynaklarına ulaşabilmesi, Türkiye koridorunu etkin kullanabilmesine bağlı.
- 5) AB'nin kendi iç güvenliğini sağlayabilmek için, organize suç, yasa dışı göç ve terörizm konularında Türkiye'nin güçlü desteğine ihtiyacı var. Türkiye bu desteği şimdiden vermeye başlamış durumda.

Peki biz Avrupa'yı neden istiyoruz?

Her şeyden önce, küreselleşmenin yarattığı sert rekabet ortamında, bize en yakın güçlü kampın içinde yer almanın en akılcı, en doğal açılım olduğunu düşünüyoruz. Avrupa bize sadece coğrafi olarak yakın değil, ekonomik olarak da yakın. İhracatımızın yarısını Avrupa'ya yapıyoruz. Şirketlerimiz her geçen gün Avrupa'daki faaliyetlerini artırıyorlar, istihdam yaratıyorlar. Avrupa'da hatırı sayılır bir Türk nüfusu barındırıyoruz.

Siyasetimize, ekonomimize, sosyal hayatımıza belirli standartların gelmesini arzu ediyoruz. Hem siyasette hem ekonomide istikrarı sağlayarak, sürdürülebilir bir büyüme içine girmeyi ve bu şekilde Türkiye'nin her yönüyle gelişmiş bir ülke olmasını istiyoruz. AB, bu amacımızı gerçekleştirmek için yegane referans noktası...

Peki, AB güçlü bir seçenek olmaya gelecek on yılda da devam edebilecek mi? Kendi içinde bir çok sorun yaşıyor. Birliğini ne kadar sürdürebilecek?

Bu soruyu bir başka soruyla karşılayalım:

AB dağılmayı göze alabilir mi? ABD ve Japonya gibi dev ekonomilerin, Çin, Hindistan, Rusya gibi yükselmekte olan yeni devlerin karşısında AB'nin birliğini korumak, pekiştirmek ve sorunlarını çözümlenerek genişleyebildiği kadar genişlemekten başka çaresi var mı?

Türkiye'nin kendi çıkarları açısından bakıldığında, elbette küresel rekabet gücü daha artmış, verimli kurumsal yapıları olan ve siyasal anlamda uyum içindeki güçlü bir Avrupa'nın üyesi olmak anlamlıdır. Zamanı geldiğinde bunun da değerlendirilmesi yapılacaktır.

Burada önemli olan, yol boyunca yaşayacağımız değişikliklerin, bu süreçte bir kayıp yaratıp yaratmayacağıdır. Biz diyoruz ki, AB, insan haklarına saygılı, gelişmiş bir demokrasidir, derin bir piyasa ekonomisidir, önemli ve etkin bir siyasi entegrasyondur. Bu nedenle, AB uyumu bağlamında her alanda gerçekleştirilen reformlar, gelişmişlik yolunda Türkiye'nin gerçek ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Ne yapıyorsak Türkiye'nin siyasi ve ekonomik anlamda gelişmiş bir dünya ülkesi olması için yapıyoruz ve bu süreç tüm tarafların kazanmasına müsait bir süreçtir.

AB'nin dönem başkanlığını yeni devralan Almanya'dan beklentimiz, teknik açıdan hazır olan tüm başlıklarda müzakereleri açması ve Kıbrıs'ta izolasyonları kaldırma konusunu sonuçlandırmasıdır.

AB ile ilişkilerimizde kısa vadeli gelişmelere odaklanmadan, masada oturmanın getirilerinden maksimum ölçüde yararlanarak, tam üyelik hedefine doğru yürüyüşümüzü kesintisiz biçimde sürdürmeliyiz. Türkiye'nin gelişmiş ülkeler arasında yerini alabilmek için AB'ye ne kadar ihtiyacı varsa, AB'nin de dünya sahnesindeki rolünü koruyabilmek için Türkiye'ye o kadar ihtiyacı var.

Değerli konuklar,

Gelin şimdi ekonomimize bir göz atalım ve geldiğimiz noktayı değerlendirmeye çalışalım.

Sizlerin de bildiğiniz gibi ülkemiz, 2001 krizi ertesinde uygulamaya koyduğu ekonomik program sayesinde 2002-2005 döneminde yılda ortalama %7,5 civarında bir hızla büyürken, aynı dönemde enflasyonu da %70'lerden %8 seviyelerine indirdi. Konsolide bütçe dengeye kavuşturuldu. Kamu borç stokumuzun milli gelire oranı ciddi biçimde aşağı çekildi. Kamu kesiminin borç alma ihtiyacı gözle görülür biçimde azaltıldı. Bu dönemde, faizlerin gerilemesi sayesinde ekonomi genelinde güven ortamı yeniden tesis edildi, tüketim ve yatırımlar canlandı.

Yüksek büyüme oranlarının bir yan etkisi olarak, son yıllarda giderek artan cari açık bir rahatsızlık yarattıysa da, bu açığın finansmanında bugüne kadar bir sorun yaşanmadı. Yine de cari açık yapısı itibariyle Türkiye'nin sürdürülebilir ekonomik büyümesi için bir risk faktörü haline geldi. Yüksek cari açığın azaltılabilmesi için, makro istikrarı tehlikeye atmayacak ve diğer temel ekonomik göstergelerde bozulmaya neden olmayacak bir çözüm ancak uzun vadede üretim yapısındaki değişmelerle mümkün olabilir.

Kalkınma hedeflerimize başarıyla ulaşabilmek için ekonomik büyümeden vazgeçmek gibi bir politikamız olamayacağına göre, büyümenin sürekliliğini içinde bulunduğumuz yapısal dönüşüm sürecini mikro reformları da içerecek biçimde genişleterek sağlayabiliriz.

Geçtiğimiz yıl Mayıs ayında, ABD'nin faiz oranlarını artırması sonucu, mali piyasalarda ciddi bir dalgalanma yaşandı. Faizler, kurlar olumsuz etkilendi ama, kamu dengelerindeki iyileşme ve banka sistemindeki güçlenme, bu dalgalanmayı fazla hasar olmaksızın atlattığımızı sağladı.

Bu dalgalanmaya rağmen, Türkiye'nin ekonomik performansının, geçmiş dönemlerle karşılaştırıldığında, eşine az rastlanır bir iyileşme gösterdiği açıktır. Ancak, bu performansın rekabet içerisinde bulunduğumuz diğer gelişmekte olan ülkelere kıyasla belirgin bir üstünlük sağlayacak boyutta olmadığı da görülmelidir. Küresel koşullar gelişmekte olan ülkeler arasındaki rekabeti giderek daha fazla artırıyor ve karmaşık hale getiriyor. Bu yüzden, son yıllardaki kazanımların yitirmemesi için orta ve uzun vadeli büyüme stratejilerinin bugünden itibaren tasarlanması ve etkin biçimde uygulamaya konulması gerekiyor.

Ekonomide başarılı performansın devamı, sağlamış olduğumuz ekonomik ve siyasi istikrarı korumamıza bağlıdır. Ekonomimizin makro değerlerinde sağlanmış olan belirgin iyileşmeyi sürdürmek ve daha da ileri götürmek durumundayız. Bunun için ekonomik istikrarı sağlayan en önemli unsurlar olan mali disiplini ve bütçe dengesini titizlikle korumaya devam etmeliyiz. Seçim ekonomisine geçit vermemeliyiz. Yapısal reformları devam ettirmeli, özelleştirmeleri hız kesmeden sürdürmeli, yabancı sermayenin önünü açmaya devam etmeli ve kayıt dışı ekonomiyle mücadele etmeliyiz.

Türkiye bu noktalara kolay gelmedi. Buraya gelebilmek için çok kaynak sarf ettik, çok bedel ödedik. Bu süreci yeniden yaşayamayız. Ekonomik ve siyasi istikrar içinde, reformları kararlılıkla sürdürerek, Türkiye'nin önünü açmak zorundayız.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.